

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

"Tasdiqlayman"
Navoiy davlat pedagogika
instituti rektori
Sobirov B.B.

IJODIY (KASBIY) IMTIHONLAR
DASTURI
VA BAHOLASH MEZONI

60211400 – “Vokal san'ati (tulari bo'yicha)” ta'lim yo'nalishi uchun

Navoiy - 2023 yil

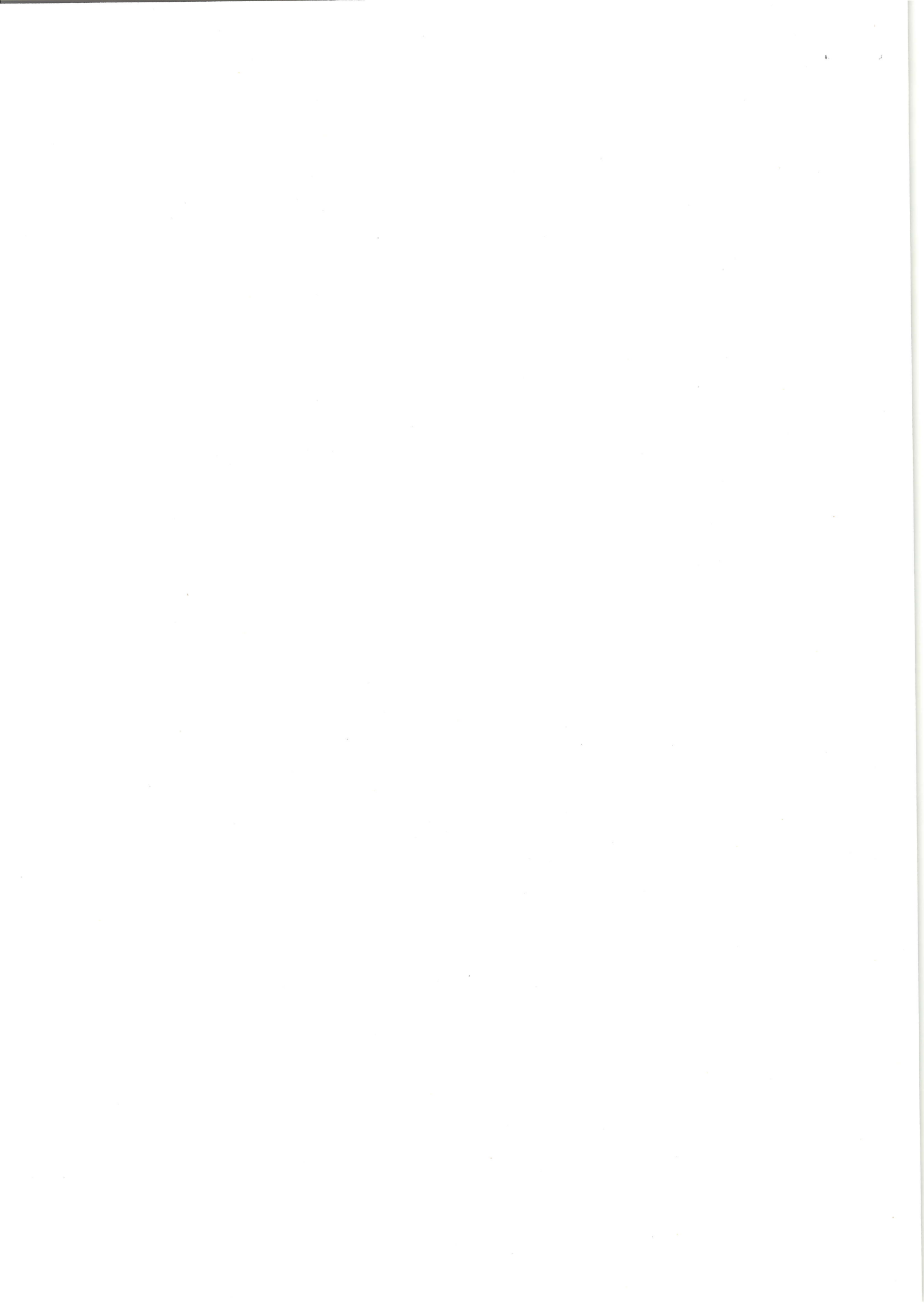
Dastur O‘zbekiston davlat konservatoriyasi 20__ yil __ __dagi (__-sonli majlis bayoni) o‘quv-uslubiy kengashida ko‘rib chiqilgan va ma'qullangan dastur asosida Navoiy davlat pedagogika institutida ishlab chiqilgan.

Tuzuvchilar:

O‘zDK "Akademik xonandalik va opera tayyorlovi" kafedrası mudiri,
professor **M.Razzokova**
O‘zDK "Akademik xonandalik va opera tayyorlovi" kafedrası dotsenti
G.Muxamedova

Taqrizchilar: **Azimov Baxtiyor** O‘zbekiston Davlat Konservatoriyasi“Musiqqa pedagogikasi” kafedrası dotsenti.

Buxoro Davlat Universiteti “Musiqqa ijrochiligi va madaniyat” kafedrası dotsenti, pedegogika fanlari bo`yicha falsafa doktori (PhD) F.G Nurullayev

Kirish

Ixtisoslik fanidan ijodiy imtihonlarda qatnashmagan abituriyentlar keyingi sinovlarga kiritilmaydi ta'lim yo'nalishi bo'yicha ijodiy imtihon dasturi abituriyentlarning amaliy ko'nikma va malakalarini aniqlash uchun mo'ljallangan. Ushbu ta'lim yo'nalishi bo'yicha hujjat topshirgan abituriyentlar musiqiy asar kuylash borasida ish bajaradilar. Bajariladigan vazifalar tasdiqlangan mezon asosida baholanadi.

Fanning maqsadi va vazifalari

60211400 - Kasb ta'limi: "Vokal san'ati" ta'lim yo'nalishi bo'yicha ijodiy imtihon dasturi abituriyentlarning amaliy ijrochilik ko'nikma va malakalarini aniqlash maqsadida o'tkaziladi.

Abituriyentlarning umumiy tayyorgarlik darajasi, qobiliyati, iqtidori, bilimi, dunyoqarashi va aql zakovati hisobga olingan tarzda me'yoriy dasturni o'zlashtirish ustida ish olib boriladi.

"Vokal san'ati (turlari bo'yicha)" fanini o'zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - abituriyentlar turli yo'nalishlarda bilimlarga ega bo'lganliklarini o'zlarining ijro mahoratini namoyish etishlaridan iboratdir. Alohida e'tibor professional darajali ijroni mukammallashtirishga, uni yuqori badiiy saviyada ko'rsatib berishga qaratilishi kerak. "Vokal san'ati (turlari bo'yicha)" fani yuzasidan abituriyent davr talabiga binoan dunyoqarashi keng bo'lgan, ya'ni insoniyat madaniyati tarixi, rivojlanish pog'onalari xususan, adabiyot va san'at sohasida teran fikr yuritish bilan birga, yangi pay do bo'lgan kompyuterlar tizimidagi jahon musiqiy dasturlari yuzasidan ham tushuncha, tasavvur, bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi shart.

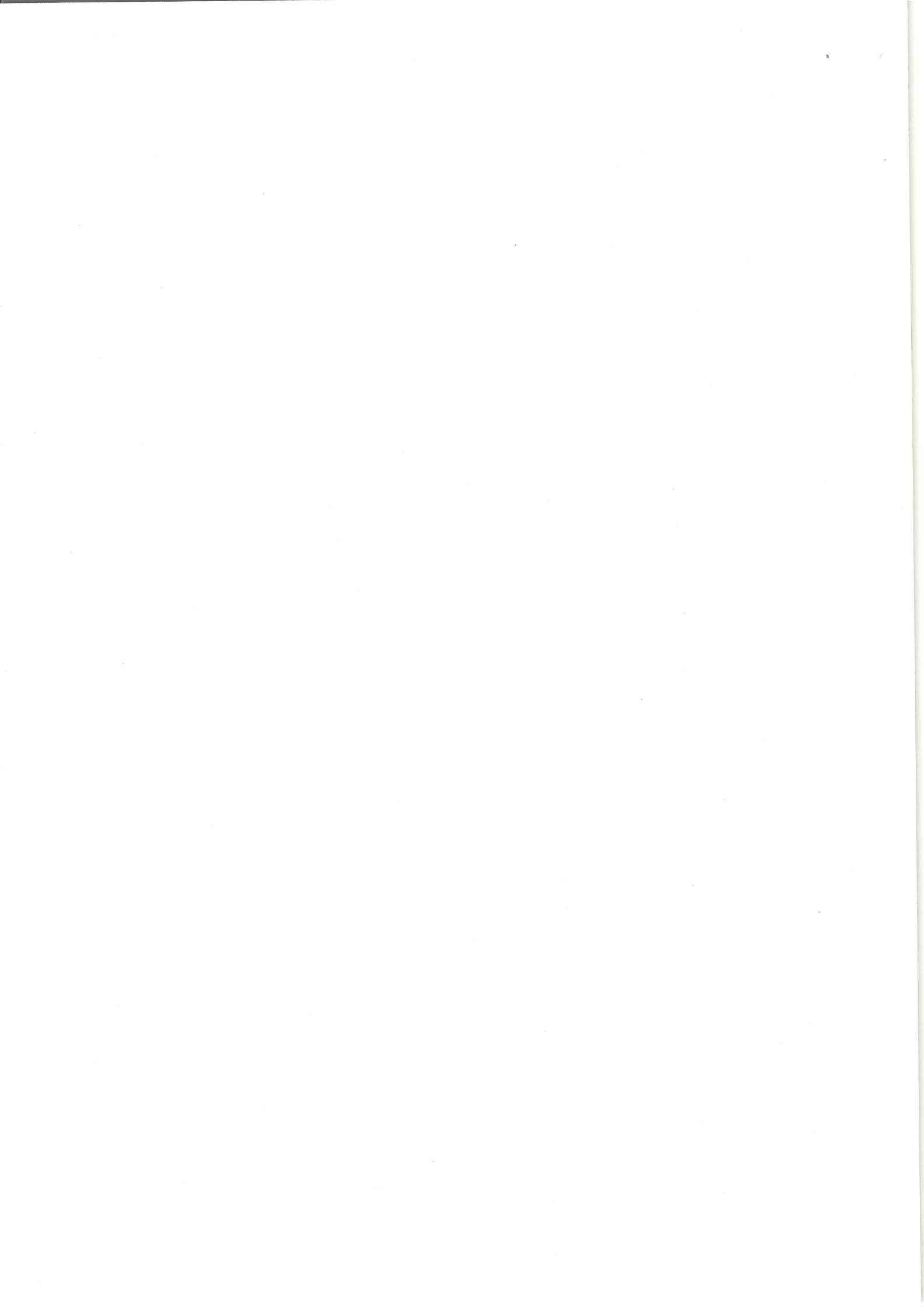
Abituriyent bilimiga qo'yiladigan talablar

"60211400 - Kasb ta'limi: "Vokal san'ati" ta'lim yo'nalishi bo'yicha o'qishga kirayotgan abituriyentlarni saralash maqsadida sinfda kirish talablariga mos dasturlarai ijro etib berishi ko'zda tutilgan.

O'qishga kiruvchi 30 daqiqagacha bo'lgan vaqt mobaynida ijro dasturi (yirik shakl, jahon musiqasidan namuna, mahoratli asar)ni ijro etib berishi, 15 daqiqagacha vaqt mobaynida kollokvium topshirishi talab etiladi.

Kiruvchi abituriyent komissiyaga quyidagi asarlarni taqdim qilish kerak:

- 2 ta klassik ariya;
- romans;
- xalq qo'shig'i.

Ijro dasturi

60211400 - Kasb ta'limi: Vokal san'ati" ta'lim yo'nalishiga ariza topshirgan barcha abituriyentlar belgilangan ro'yxat asosida tanlagan yo'nalishi bo'yicha yakka tarzda, tayyorlangan dasturni fortepiano va an'anaviy ansambl jo'rligida yoddan kuylashadi.

Abituriyent asarlar nota maitnini xatosiz, asarning sur'atini ko'rsatilgan tezlikda, kuy shtrixlarini to'g'ri qo'llagan holda, intonatsiya sofligiga amal qilib, barcha artikulyatsiya talablarini bajarib, shuningdek, asarni badiiy mohiyati va milliy xususiyatlarini to'liq ochib bergan holatda kuy lab berishi zarur. Asarda musiqiy ifoda vositalarining qo'lanishi, tovush kuchi va uni boshqarish, hamda uning sifati asosiy ahamiyatga ega.

Kollokvium

Kollokvium savol-javoblari:

a) ijro dasturiga oid savollar: (asarning shakl jihatidan tahlili, muallifi, yaratilgan davri va ijro yo'nalishi, ijroning badiiy xususiyatlari v.h);

b) o'rta maxsus ta'limning umumiy kursi darajasida elementar musiqa nazariyasi, cholg'ushunoslik, musiqa adabiyotidan bilimlarni;

v) shakl va garmoniya nuqtai nazaridan kichik hajmdagi - sonatina, romans, kuy va b. asarlarni tahlil qilish qobiliyati kabilarni o'z ichiga oladi;

g) notadan o'qish ko'nikmasi.

Shuningdek, kollokviumda abituriyentning topshirgan yo'nalishlari bo'yicha musiqa san'ati va boshqa san'at turlaridan, o'zbek va chet el musiqasida ma'lum va mashhur asarlar, zamonaviy an'analar haqidagi bilim darajasi qanday ekanligi bilib olinadi.

1. Ijro dasturi

№	Ijro talablari	To'liq javob uchun ball
1.	Asar nota matnining to'g'riligi	8,6
2.	Tovush sifati va uni boshqarish	8,6
3.	Applikaturaning qo'lanishi	8,6
4.	Sahna madaniyati	8,6
5.	Artikulyatsiya talablarining bajarilishi	8,6
6.	Musiqiy ifoda vositalarining to'g'ri qo'lanishi	8,6
7.	Shtrix va dinamik belgilarning ishlatilishi	8,6
8.	Intonatsiya sofligi	8,6
9.	Asar xususiyatini ochib berilishi	8,6
10.	Sur'atning to'g'ri tanlanishi	8,6

Ijro dasturi bo'yicha to'plash mumkin bo'lgan maksimal ball – **86 ball**

2. Kollokvium

№	Savollar mazmuni	To'liq javob uchun ball
1.	Asarga oid savollar	3,0
2.	Musiqqa nazariyasi bo'yicha savollar	3,0
3.	Musiqiy cholg'ular bo'yicha savollar	3,0
4.	Musiqqa adabiyoti bo'yicha savollar	3,0
5.	Notani o'qish ko'nikmasi	3,0
6.	Asarning shakl nuqtai nazaridan tahlili	3,0
7.	Notadan o'qish ko'nikmasi	2,0

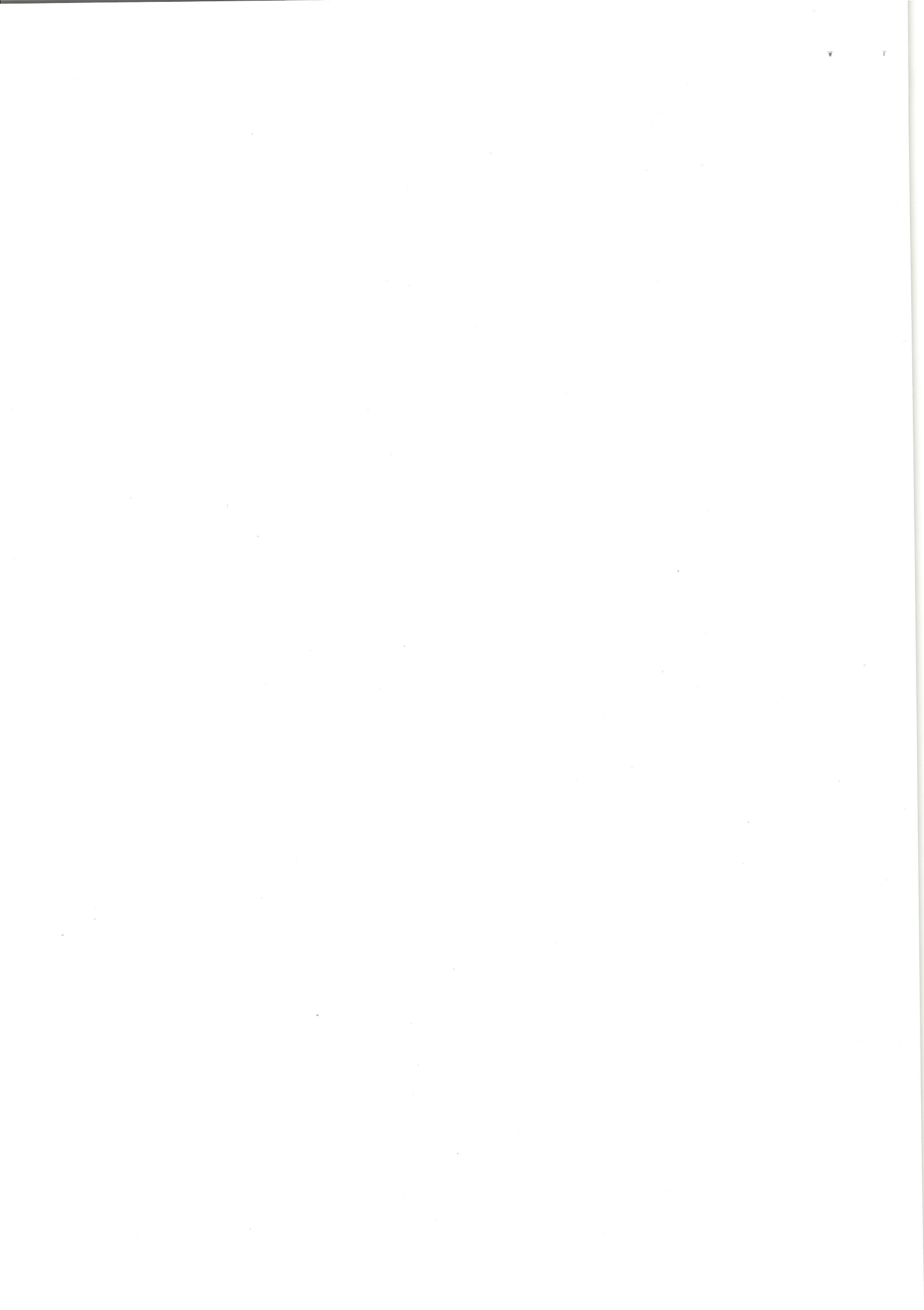
Kollokvium bo'yicha to'plash mumkin bo'lgan maksimal ball - 20 **ball**

3. Musiqqa nazariyasi (solfedjio)

Musiqiy tovush va uning xususiyatlari, musiqiy tizim tovushqatori. Musiqaviy soz, temperatsiyalangan soz. Tovushlarning harfiy tuzilmada ifodalanishi. Tovushlar, interval, akkordlar engarmonizmi. Nota yozuvi, nota cho'zimlari va ularga qo'yiladigan tovushlar cho'zimini uzaytiruvchi qo'shimcha belgilar, nota yozuvini qisqartirish Belgilari. Metr, Ritm, sinkopa, cho'zimlarning turkumlanishi. Oddiy, murakkab, aralash va o'zgaruvchan metrlar va o'lchovlar. Oddiy va tarkibli intervallar. Diatonik va xromatik intervallar. Intervallarning engarmonik tengligi. Intervallarning aylanishi. Ohangdosh (konsonans) va noohangdosh (dissonans) intervallar. Alteratsiya. Lad. Tonallik. Turg'un va noturg'un tovushlar hamda ularning yechilishi. Major va minor ladi. Uchtovushlik va ularning aylanmalari. Septakkord va ularning aylanmalari. Og'ishma, modulyatsiya, transpozitsiya kabi mavzulardagi nazariy materiallarni bilish.

Major, minor, xalq ladi tovushqatorlari, intervallar, uchtovushliklar va septakkordlar hamda ularning aylanmalarini berilgan tovushdan va ko'rsatilgan tonallikda tuzib va kuylab berish. Kalmikov va Fridkin "Birovozli solfedjio" o'quv qo'llanmasidan berilgan kuy misolini notaga qarab kuylash. Interval, akkord, lad tovushqatorlarini tinglab aniqlash.

№	Musiqqa nazariyasi (solfedjio) vazifalar turlari	ballar taqsimoti
1.	Nazariy materiallarni bilish.	0 - 10
2.	Major, minor, xalq ladi tovushqatorlari, intervallar, uchtovushliklar va septakkordlar hamda ularning	0 - 10

	aylanmalarini berilgan tovushdan va ko'rsatilgan tonallikda tuzish.	
3.	Takt hissalarini qo'l harakatini ko'rsatib kuy misolini notaga qarab kuylash.	0 - 15
4.	Tinglab aniqlash.	0 - 15
Jami		50

Bu ishlarni baholash quyidagi tartibda amalga oshiriladi: Vokal san'atida ijro dasturi - **86 ball**, kollokvium - **20 ball**, musiqa nazariyasi-**50 ball**.

Mazkur ta'lim yo'nalishida kasbiy (ijodiy) imtihonlarga qo'yiladigan maksimal ball - **186 ball**.

Ijodiy imtihonmi o'tkazish tartibi

"60211400 - Vokal san'ati: ta'lim yo'nalishiga hujjat topshirgan abituriyent jadval asosida belgilangan kunlarda va tartibda ijodiy imtihon topshiradi. Imtihonlar yakka tartibda Qabul komissiyasi tomonidan belgilangan vaqtda va joylarda o'tkaziladi.

Ijodiy ishni qabul qiladigan komissiya abituriyentdan ijro dasturi bo'yicha imtihonni qabul qilib oladi, kollokvium o'tkazadi.

Ixtisoslik fanidan ijodiy imtihonlarda qatnashmagan abituriyentlar keyingi sinovlarga kiritilmaydi.

Apellyatsiya tartibi

Abituriyentlar tomonidan kasbiy (ijodiy) imtihon natijalari bo'yicha institut qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay'atiga natijalar e'lon qilingandan kundan boshlab 24 soat davomida murojaat qilishlari mumkin. Murojaat mazmuni faqat o'zining ballari haqida bo'lsa qabul qilinadi, lekin boshqa abituriyentlar haqida yozilgan shikoyat arizalari qabul qilinmaydi.

Handwritten scribbles and faint markings in the upper left quadrant.

Handwritten scribbles in the middle right area.